

Tiskovine za likvidacijo kmetijskih dolgov.

Potrđilo (novo), ki ga občine izdajajo, je že izšlo. — Obvestilo dolžnikom, ki ga morajo zavodi poslati dolžnikom, uredba (besedilo), že imamo na zalogi, pravilnik, ki so splošno potrebni. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

pogojno prekiniti za dalje časa, kar bi pa bilo za naše gospodarstvo v Slovenski krajini veljanska škoda, saj je železniška zveza Murska Sobota—Ljutomer skoro poleg lendavske železnice izključna železniška zveza, ker je lendavska železnica radi preodanjenosti skoro preveč odročna za večji del dolnje Slovenske krajine. Zato je nujno potrebno, da se na tem delu izvršijo potrebna regulacijska dela v obrambo posestev in radi važnih prometnih žil, ki so sedaj v nevarnosti. S prodorom reke v staro strugo bi pa postalo ogromno travnikov za dalje časa neuporabnih in bi tako trpeli mnogi posestniki škodo in tudi njive v bližini bi postale žrtve rečnih valov.

Goričko. Naša goriška železnica ima ime »Mariska«, ker se ji pač nikdar ne mudi. Ne vemo, kdo je predlagal vozni red za ta vlak, samo to vemo, da sedanji vozni red ne služi ljudstvu, ampak kvečjemu gostilničarjem v Soboti. Vlak odhaja iz Sobote ob 4.30 uri in to skoraj vedno le s tremi osebami, namreč z vlakovodjem, kurjačem in sprevoznikom. Tudi ne vemo, kaj da bi kdo iskal tako zgodaj na Goričkem. Ob 1/8. uri se vrne v Soboto in odhaja drugič ob 15. uri in se vrne ob 18. uri navadno zopet prazen, ker pač ponoči nima nihče ničesar iskati v Soboti. Ljudje pridejo jutraj ob 1/8. uri v Soboto in ko opravijo svoje posle na sodišču, trgovini ali kje drugje, bi radi šli domov, a čakati morajo do 15. ure in to seveda v gostilni. Vlak ob 15. uri je vedno dobro zaseden, a največkrat je čuden vzrok, ko so vsi razgreti od alkohola in preklinjanje in prepis se kar vrstijo. Svoj čas smo imeli tri pare vlakov, če bi dobili to nazaj, bi bili zadovoljni, a s sedanjim voznim redom pa

res nihče ni zadovoljen. Pri nas se vozni red lahko vsak čas spremeni, ker nimamo itak važnih zvez. Direkcijo prosimo, da uredi sledeči vozni red: Vlak naj »prenocuje« na Hodošu, ob 1/8. uri naj pride v Soboto, ob 1/11. naj odhaja iz Sobote ob 1/14. se naj vrne in ima zvezo z vlakom proti Mariboru in ob 1/18. naj gre na Hodoš spat, kamor bi prišel okrog 7. ure zvečer. To bi bil vozni red za nas. Treba bi bilo zgraditi le kurilnico na Hodošu, kar je bilo že svoj čas v načrtu, pa so baje nalašč pretirani proračuni sestavili, da ja ne bi gradili kurilnice. Vlak je menda tu zaradi ljudstva, ne pa ljudstvo zaradi vlaka. Oblast zgani se in nam pomagaj!

Gornja Lendava. Delavci so se vrnili iz Belja in državnih posestev. Zaslужek je prav majhen. Ena obleka, par čevljev, še kakšen jopič in dve vreči moke in ne ostane nič več. Šest mesecev so delali, trpeli na telesu in večina še na duši, pa so se vrnili domov na počitek in okrepčilo pri starših. Pripovedujejo, da je tudi med nje zahajal komunističen duh in precej škodoval našim sicer dobrim fantom. Sedaj pozivamo vse merodajne činitele, da za prihodnje leto preskrbijo malo boljše mesto, kar se tiče stanovanja, plače in nedeljskega dela. Ko se je g. minister dr. Krek mudil pri nas, nam je obljubil, da se bo zavzel v Beogradu za naše delavstvo, zato upamo, da bo prihodnje leto več reda, pravice in večji zaslужek, saj so to državna posestva, ki morajo kot prva pokazati socialno skrb in ljubezen do svojih najrevnejših delavcev. Cerkvene oblasti pa naj preskrbijo duhovnika,

da bo živel nekaj časa med njimi in jim pomagal v verskem oziru. Iz Francije pa jih letos prav malo prihaja domov, pač pa vsak teden odhajajo tja, tudi sedaj na zimo. — Občinski urad se seli v hišo g. Kūharja, ker je popolnoma pravi in lep, ker je sedaj vsaj blizu cerkve in tako vsem občanom pri roki. — Še nekaj zanimivega se je zgodilo pri nas na državni praznik 1. decembra. Med tem, ko se je vršila služba božja, pri kateri je bilo veliko ljudi in vse naše šole, so vozili gnojnice na njivo poleg cerkve. — Kdor se želi na novo naročiti na »Slovenskega gospodarja«, se lahko prikladi pri g. kaplanu škrabanu, on bo potem skupno naročil za novo leto.

»Hvaljen Jezus!« Nekli mladi luteranski učitelj, kate« nosi na hlačah še šolski prah, je na neki šoli, kjer je večina otrok luteranov, razlagal nastanek pozdrava »Hvaljen Jezus!« (tukaj katoličani le tako pozdravljajo). Takole je to razložil: V neki vasi so katoličani nekoč sklenili, luterane nabiti. Napad naj bi bil ponoči. Da pa ne bi prišlo do pomote, da bi katoličani v temi udarili po katoličanu, so se domenili, da bodo govorili besede »Hvaljen Jezus!« in če dobijo odgovor »Na vekomaj. Amene« bodo vedeli, da je katoličan. In od tistih dob se je to razširilo kot pozdrav. To je govoril v razredu vpričo luteranskih in katoliških otrok. Menda se je hotel ponorečevati iz tega pozdrava, vsaj katoliški otroci so to tako razumeli. Ta učitelj se večkrat tako spozabi. Opozorjamo oblast, da posveti takim nestrpnim malo več pažnje!

Kako smo zgubili toliko slovenskega ozemlja.

(Piše star slovenski učitelj.)

Leta 1889 je krščansko-socialni voditelj, poslanec knez Lichtenstein v avstr. parlamentu predložil načrt šolskega zakona, po katerem bi moral imeti pri vsakem šolskem odboru tudi župnik več vpliva na razvoj in na učni jezik v šoli. Proti temu zakonu so bili liberalni Nemci in Lahi ter poleg teh tudi Mladočehi, ki so bili organizacija liberalnega mišljenja med Čehi ter njim je bil verski pouk silno zopern. Mladočehi, ki so se od konservativnih Staročehov ločili, kakor so se

pri nas ločili liberalci in naprednjaki od krščanske slovenske stranke, so bili tudi nasprotniki duhovnikov ter so imeli ostre napadalne govore proti cerkvi in proti Lichtensteinovemu šolskemu zakonu, da je propadel.

Vpliv liberalizma na slovensko ljudstvo je bil tudi v narodnostnem oziru jako usoden. Samo tam, kjer so se ljudje držali svojega duhovnega pastirja, so še ostale slovenske korenine in slovenski stebri, ki se niso dali premakniti, če tudi

Lojz je kar uganil, kaj hočejo z Janezom.
»Ne, ni ga bilo. Povabljen je bil, pa ni prišel.«
Iskali so vseeno po hiši in hlevu. Iskanje je bilo zastoj. Vrnili so se brez Janeza.
Župan je rohnul, kakor nor:
»Za nič ste vsi skupaj. Ne znate loviti.«
»Kako bi ga vlovili, če ga pa ni nikjer!«
Župan se je hrustil:
»Da ga bom dobil v roke, vam rečem. Če ne verjamete, pa nič!«
Razpisal je nagrado na živega Janeza, farovškega hlapca.

Izdaja.

Večeralo se je lepo in mraz je popuščal. Lenčka se je napravila za pot in se skrbno zavila z veliko ruto.

»Mara, nič ne povej drugim, kam sem šla. Reci, da ne veš.«

Mara ji je zavezovala ruto in popravljala, pa odvrnila:

»Veš, Tončka ne sme nič vedeti, ker je Pavletova sestra.«

Lenčka se je udarila po čelu:

»Pa nisem prišla prej na to? Kaj smo kaj govorile vpričo nje!«

»Lenčka, meni se tako zdi, da je Pavletovo delo, da mora Janez v vojak.«

Lenčka se je zavzela in sklenila roke proti njej:

»Beži, na! Misliš?«

»Na gostiji se je izdal! Pojdi zdaj, da ne bo prekasno, pa pazi, da te kdo ne vidi! Svetilko si vzela? Na Javorju zavij na stran, da ne boš mimo Preskarjev šla. Pomolza bom že sama.«

Lenčka je vzela košarico v roko in hitela. V sredi gozda na Javorju si je mislila.

»Zdaj sem pa dobra!« Kar je zaslišala zvonjenje verige in neko drsanje, potem pa človeški glas.

Prisluhnila je.

»Živina je!« Zagazila je v celec na globoko, da da bi se umaknila živini in očem.

»Poženi, da pridemo na breg!«

Lenčka je prepoznala glas:

»Jezus, Preskarjevi so!«

Vola sta težko sopla in se ustavljala. Pavle je gonil, stari pa je obračal drevo vzadaj, da se ne bi zadelo.

Lenčka se je tiščala k deblu in s strahom čakala, da so prepeljali mimo, potem pa nadaljevala pot. Ko je dosegla obronek, je začela šteti debla dreves... Pri desetem se je ustavila in prižgala svetilko.

»Janez!« je zaklicala polglasno.

»Janez!« je ponovila glasneje, a še ni dobila odgovora.

»Janez!« je zakričala, da jo je prestrašil lasten glas.

svojo kapelo in star grad. V kapeli je služba božja dvakrat na leto. Opravlja jo duhoven iz sosedne vasi.

Praktični Japonci

Japonski listi poročajo o novi metodi za pridobivanje svile. Po tej metodi polože sviloprejkice, čim pričnejo izločevati svilne niti, na posebne deske, jim ob robovih vključijo slabitel električni tok, tako da živali ne dobe več mirnega prostora za svojo prejo in morajo neprestano potovati sem in tja. Po vsej površini deske se odlaga pri tem v dolgih, tankih listih svilni sok. Po novi metodi je mogoče pridobivati svilo v treh namesto v sedmih do osmih dneh kakor dosedaj.

so bili od brezznačajnih mlačnežev zasmehovani. Nemci so imeli na take sloverske brezznačajneže velik vpliv, in žal, da je bilo med temi tudi mnogo učiteljev, ki so njim bili slovenski duhovniki zopereni. Ti narodni Iškarioti so dobivali posebne nagrade, da so ljudi odtujevali slovenskemu duhovniku in s tem tudi slovenskemu narodu. Na ta način se je slovensko ljudstvo vsled dobro plačanih Iškariotov posebno v bližini mest in ob mejah vedno bolj ponemčevalo. Marsikateri slovenski kmet, ki je preveč dal na hnavsko nemško hvalisanje in se dal zapeljati, je izgubil svoje posestvo, ki je prešlo v nemške roke. Mnogo slovenskih posestnikov je tako izgubilo svojo domovino. — Ako bi bil Lichtensteinov šolski zakon v nekdanjem avstrijskem parlamentu sprejet, bi imeli duhovniki več vpliva na razvoj slovenskega jezika v šoli, narodna zavest bi bila med ljudstvom

ostala močnejša in ljubezen do slovenske zemlje bolj goreča in požrtvovalna. Ne bi bilo toliko nemškutarjev in ti ne bi imeli toliko moči. Na ta način bi bila Koroška ostala bolj slovenska, obenem bi ostali obmejni kraji na Slovenskem Štajerskem kakor Sobota, Ivrica (Eibiswald), Travnik (Wies), Arvež, Spielfeld, Cmurek ter Radgona slovenski ter bi imela naša Slovenija večji obseg. Iz tega vidimo, kako pogubonosni je bil liberalizem za slovensko ljudstvo, ker mu je vzel z versko zvestobo tudi narodno zvestobo ter ga tako zaslužil močnejšim sosedom, nemškim in laškim. Velik, nenadomestljiv pomen slovenske duhovščine za slovenski narod tudi pojasnjuje dejstvo, da so bili na Koroškem, ko je po plebiscitu pripadla Avstriji, najprej in najbolj napadeni slovenski duhovniki. Naša zgodovina spričuje, da je slovenska duhovščina vedno stala na braniku slovenstva.

LUSTERI
bogata izbira
okusna izdelava
ugodne cene
domača lovarna
Ivan Paspas i sinovi, Zagreb
Cenike pošljemo na zahtev

praznovali v nedeljo 15. novembra. Topiči sicer niso pokali in zvonovi niso pritrkavali, zato pa je bila cerkev znotraj lepo okrašena in petje je bilo posebno slavnostno. Cerkev je bila polna dopoldne in popoldne. Tudi pri darovanju se je nabralo več kot lani. Po večernicah je predaval g. sodnik Rant Lojze o pravičnosti in pokazal na resničnih zgledih, s kakšnimi stroški in sitnostmi je združena vsaka pravda. Taka predavanja so res poučna in so mnogi g. sodnika vprašali za kakšno pojasnilo ali svet. Drugo nedeljo (22. nov.) je g. Slapšak Fr., visokošollec razlagal lepe skiptične slike o Poljski državi. V soboto 5. dec. smo v Slomšekovem prosv. društvu (Nikolčeva 10-I) pričakali ob 7. uri Miklavža.

DRUŠTVENE VESTI

Teharje. Na željo mnogih, se je s prvo decembrsko nedeljo odprla v kaplaniji Čitalnica v kateri bo vsem, ki radi čitajo, v bodoče vsako nedeljo dopoldne na razpolago številno časopisje. Pri sedanjih velikih poplavi časnikov je posamezniku nemogoče naročiti vse liste. Zato bo lahko dobil vsak to, kar bo želel, v Čitalnici, samo poslužuje se je pridno. — Ne pozabite tudi na knjižnico, ki je sedaj na novo urejena in založena z mnogimi novimi knjigami.

Marija Snežna. Kar smo že dolgo želeli, se je uresničilo. Ustanovili smo pevski odsek Prosvetnega društva in to pod vodstvom našega organista g. Jožefa Borovinšek. To se je zgodilo na dan praznika cerkvenega petja t. j. sv. Cecilije 22. novembra 1936. Ta dan se je pokazalo, kaj premore peščica cerkvenih pevcev. Pri rani sv. maši smo imeli skupno sv. obhajilo ter tako ubrano cerkveno petje, da so bili vsi polni hvale. Za prireditve popoldne je bil sledeči spored: govor, vesela igra »Županova Mica« in med odmori lepe narodne pesmi. Hvala vsem,

kateri so na katerikoli način kaj pripomogli. — Bog živi!

Slovenci v Zagrebu. Drugo obletnico, kar imamo redno službo božjo pri sv. Roku, smo

Odprta noč in dan so groba vrata.

Troblje pri Slovenjgradu. Smrtna kosa je spet zavihnila svojo jekleno koso. To pot je pretrgala nit življenja, v najlepši mladosti 27 let, pridnemu delavcu tukajšnje tovarne kos, Francetu Breznik. Ko je 19. nov. prišel na delo ob 5. uri zjutraj, je imel opravka s transmisijo. Zgrabilo ga je jermenje, kjer je obvisel; kljub takojšnji pomoči dveh delavcev, ki sta tudi delala v tovarni. Nezvestnega so prepeljali po odredbi zdravnika dr. Poharja, ki je bil takoj na licu mesta, v bolnico. Umrl je, ne da bi se zavedel, ob 2. popoldne. Rajni je bil zvest čitatelj »Slov. gospodarja«, miroljuben, tih in blag mladenič. — Umrla je 19. nov. blaga žena Antonija Lakovseh v 65. letu starosti. Kolikim bol-

nikom je ona postregla, vedo prav mnogi, saj je bila daleč na okrog znana. Botra je bila tridesetkrat, samo družini Jakob Ferik iz Pameč, 15 krat. Naj v miru počiva, preostalim naše sožalje.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Poslovil se je za vedno od nas zavedno katoliški mož, trgovec, gostilničar in posestnik Ivan Podhostnik. Za njim ne žaluje samo njegova blaga in dobra žena ter otroci, marveč cela župnija in občina Juršinci. Rajni si je pridobil velike zasluge kot župan bivše občine Dragovič in kot odbornik občine Juršinci. Pokojni je bolehal že več let na želodcu. Moral je na operacijo dne 28. oktobra v bolnico v Ormožu. 7 dni po operaciji se je

Psilek preprečil samomor

Zena nekega varšavskega kinematografskega podjetnika, ki so ga bili zaprli zaradi goljufije z menico, je hotela izvršiti samomor in vzeti še svojega otroka s seboj v smrt. Ko se je pa pripravljala, da otroka usmrti, jo je napadel njen jazbecar in je s krepkimi ugrizki otroka, svojega tovariša pri igri, tako dobro branil, da je morala mati svoj prvotni načrt opustiti. Ko se je nekaj pozneje zaprla z otrokom v kuhinjo in odprla plinško cev, pa je začel psilek spet tako žalostno tuliti, da so prihiteli sosedi, vlomili in v zadnjem trenutku rešili mater in otroka.

Takrat se je oglasilo in v hipu je stal pred njo Janez.

»Lenčka, kako da si prišla?»

Pogledala mu je pri luči v obraz.

»Kako si shujšal. Jest si sem ti prinesla. Ze štiri najst dni si tukaj. Menda nisi nič jedel.«

Janeza je ganila njena skrb.

»Veš, da sem te vesel. Le škoda je, da si prišla ravno danes, ko so vozili Preskarjevi drevje. Tile sledovi od tira do desetega drevesa po celem me lahko izdajo. Pa vem kako bom naredil. Splezal bom na drevesa, iz enega na drugega in jih bom stresel. Nihče se ne bo čudil!«

Lenčka je trepetala zanj. Rada bi mu povedala, kaj veselega, pa ni vedela ničesar takega. Nenadoma je začutila, kako je prišla prazna. Ponudila mu je košarico.

»Pojdi boš pogledala, kje sem. Če te zebe v noge, pa giblji s prsti!«

Ganila jo je njegova nežna skrb. Ko je bil sam tako reven in zapuščen, pa ima za njo toliko bogastva, ljubezni.

»Sem stopi in pogledaj!« Zlezel je po klinih lestvice, ki si jo je naredil, dva metra globoko in pripalil košato tresko, da je ves prostor razsvetlila.

»Joj, kako je strašno! Pa tu notri si noč in dan?«

»Tebi se zdi, ko nisi vajena. Meni pa ni nič!

Kurim si in dremljem. Prostor je velik. Kar cel plast slame imam za ležišče.«

Splezal je nazaj in dejal v šali:

»Vidiš, lansko leto sem tu volke lovil, zdaj pa mi je volčja jama za izbo. Vse pride prav. Po cerkvi mi je dolgčas. Sicer pa gre.«

»Lačen nisi?« se je brigala Lenčka.

Janez se je smejal in se šalil:

»Puško imam. Če vidim zajca skozi luknjo, pa ga ustrelim. Godi se mi, kakor gospodu.«

»Kaj pa strah po noči te ni, da bi volkovi prišli in te raztrgali?«

Položil ji je roko na ramo in jo potolažil:

»Volkov letos ni. Lisica pač pride včasih na streho, pa se ne vdere, ker je z lesa. Lani je bila iz vejevja. Noč je že, morala boš iti. Spremil te bom na Javorje. Posveti, da bova hodila po tvojih stopinjah, da ne bo preveč razhojeno, bi težje zamel.«

Lenčka mu je branila:

»Janez, boljše, če ne greš! Ostani tu! Kaj če kdo pride po tej poti?«

Vzel ji je svetilko iz rok in svetil, z drugo roko pa držal Lenčko za roko in jo vodil. Tema je bila kot v rogu. Sova je skovikala in vriskala. Lenčke je bilo groza noči in sov.

»Oh, Janez, če bi bila sama, bi umrla od strahu v tej temi. Zdaj se pa nič ne bojim, ko si ti pri meni!« je zatrjevala, vendar ji je drgetalo vse telo.